

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Hlubočky – Mariánské Údolí, okres Olomouc

Olomoucká 355, 783 65 Hlubočky – Mariánské Údolí

Identifikátor: 600 140 571

Zřizovatel: Obec Hlubočky, Olomoucká 17, 783 61 Hlubočky

Školský úřad Olomouc, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc

Termín konání orientační inspekce: 18. - 19. duben 2000

Čj.	132 220/00-5084
Signatura	om2bt105

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠKOLE

Orientační inspekce byla uskutečněna na základě anonymní stížnosti rodičů.

Neúplná základní škola bez právní subjektivity má v pěti třídách celkem 96 žáků. Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny se 48 žáky. Po absolvování páté třídy odcházejí žáci do spádové školy v Hlubočkách. Škola má výborné prostorové podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost. Kromě kmenových tříd má odbornou učebnu hudební výchovy, učebnu výtvarné výchovy a dvě samostatné herny pro školní družinu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Společná zjištění a hodnocení týkající se plánování a přípravy výuky, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, motivace a hodnocení, interakce a komunikace v předmětech český jazyk a matematika

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola - dokument čj. 16 847/96-2. Týdenní hodinová dotace jednotlivých předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků koresponduje s učebními osnovami.

Rozvržení učiva obou předmětů je zpracováno podle používaných učebnic. V důsledku toho je v některých ročnících zařazeno i učivo, které překračuje rámec osnov pro daný ročník.

Stanovené cíle jednotlivých vyučovacích hodin byly v souladu s učebními osnovami a učitelky je přizpůsobovaly schopnostem žáků ve třídách. K žákům se specifickými poruchami učení přistupovaly se znalostí problému.

Sledované předměty jsou vyučovány učitelkami s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Všechny učebny jsou účelně a esteticky zařízeny, jejich prostory umožňují zařazovat relaxační a oddechové chvíle. Ředitelka dbá, aby byly učebny vybaveny pro skutečnou potřebu výchovně-vzdělávací činnosti a aby zakoupené učební pomůcky byly v jednotlivých vyučovacích hodinách využívány. Fond učebnic obsahově koresponduje se zvoleným vzdělávacím programem. Učitelky mají k dispozici dobře zásobenou učitelkou knihovnu, která je průběžně doplňována. Pro žáky jsou k dispozici soubory pro mimočítankovou četbu.

Psychohygienické zásady výuky nebyly ve všech hodinách důsledně dodržovány. Při hospitacích bylo zjištěno tolerování vadného sezení při čtení a psaní. Pestré střídání nejruznějších činností a vkládání relaxačních uvolnění nebylo ve všech sledovaných hodinách zařazeno. Individuální pracovní tempo bylo respektováno, střídání přímého vedení a samostatné práce většinou odpovídalo věku žáků a probíranému učivu. Zařazení předmětů v rozvrhu hodin odpovídá obecně platným zásadám.

V úvodu většiny sledovaných hodin byli žáci vhodně motivováni písněmi a říkankami, ve vyšších ročnících řízeným rozhovorem. Učitelky kladly otázky, které podněcovaly zájem žáků o probírané učivo, motivovaly je slovní pochvalou. Vědomosti a dovednosti hodnotily především známkami, prověřování znalostí bylo ve vyšších ročnících prováděno zejména písemnou formou. Klade oceňování snahy o splnění zadaného úkolu přispívalo k posilování sebevědomí žáků.

Kontrolou deníků, žákovských knížek a žákovských sešitů bylo zjištěno, že v 1. ročníku jsou zařazovány nepřiměřeně dlouhé písemné kontrolní práce, které jsou přísně klasifikovány. Neúměrně vysoký počet dostatečných a nedostatečných známek nemá pro pedagogicky

nezkušenou učitelku charakter zpětné vazby, pro žáky a rodiče je výrazně demotivující.

Komunikace mezi učitelkami a žáky i mezi žáky navzájem byla založena na vzájemné důvěře. Způsob vedení hodin někdy neumožňoval žákům rozvíjet své komunikativní schopnosti. Uplatnění souvislého ústního projevu a vyjadřování vlastního názoru bylo pozorováno především v hodině literární výchovy.

Plánování a příprava výuky, materiální a psychohygienické podmínky, interakce a komunikace mají velmi dobrou úroveň. Motivace a hodnocení žáků i přes citelné nedostatky v prvním ročníku jsou rovněž velmi dobré. Personální podmínky jsou vynikající.

Český jazyk

Organizace výuky předmětu odpovídala věku žáků. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené jejich schopnostem i specifickým podmínkám jednotlivých tříd. Výuka byla obsahově vhodně zaměřena na opakování znalostí mluvnického učiva, na rozvoj čtenářských dovedností a na nácvik psaní. Učivo bylo většinou interpretováno věcně správně, organizační pokyny byly jasné, srozumitelné. Použité metody a formy práce měly různou úroveň. K opakování a procvičování učiva využily učitelky vhodné metody a formy práce, např. řízený rozhovor, společné zdůvodňování chybějících pravopisných jevů, ve vyšších ročnících také prodloužený výklad. Výchovně a emotivně působila beseda nad společnou četbou spojená s efektivním využitím mezipředmětových vztahů. Podle schopností žáků byly zařazovány prvky diferencovaného vyučování a účelně využita metoda práce s chybou. Pozitivně je hodnoceno řešení problémových úloh, individuální i společné vyhodnocování zadané samostatné práce.

Negativní jsou metodické chyby při výuce čtení a psaní, tolerování nespisovného vyjadřování žáků, neefektivní využití času při práci u tabule. Kontrola sešitů prokázala rozdílnou, ojediněle velmi nízkou úroveň žakovských sešitů i učitelkami předepsaných vzorů.

S přihlédnutím ke společným zjištěním je kvalita výuky českého jazyka hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Kvalita výuky sledovaných hodin byla rozdílná, většina byla metodicky velmi dobře připravena. Učitelky střídaly metody a formy práce přiměřeně věku žáků. Využily frontální výuku, samostatnou práci, formu hry, kladly důraz na názornost. Vycházely ze znalostí žáků, míru pochopení učiva ověřovaly především u žáků prospěchově slabších. Nechyběla průběžná pochvala. Úvodní seznámení žáků s programem práce bylo kladem všech hodin. Žáci spolupracovali, při opakování prokazovali dobré znalosti.

Využití mezipředmětových vztahů bylo ojedinělé. V jedné hodině scházela důsledná kontrola práce žáků, kteří nebyli v dostatečné míře soustředění. Hodina, v níž převládalo mentorování, nesplnila svůj účel. Neúspěch byl přičítán žákům.

Grafická úroveň záznamů v sešitech je rozdílná, většinou dobrá. Písemnosti žáků jsou kontrolovány a hodnoceny, zadávané úkoly jsou přiměřené obsahem i rozsahem.

V hodinách převažovala velmi dobrá výuka, výjimečně však byla ještě vyhovující. Celkově je kvalita výuky matematiky velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání v českém jazyce a matematice je na základě pozorování v hospitovaných hodinách hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy vypracovala ke konkurznímu řízení dlouhodobou koncepci, jejímž základním záměrem je výchovně-vzdělávací proces zaměřený na rozvoj osobnosti žáka. Koncepce obsahuje rámcové cíle vzdělávání, cíle pro oblast materiálně-technického rozvoje a zájmovou činnost. Řeší otázky postavení školy v obci a její spolupráce s rodičovskou veřejností. S koncepcí byli seznámeni rodiče i zřizovatel.

Koncepční záměry jsou rozvedeny v ročním plánu práce školy, který je svým charakterem spíše soupisem hlavních úkolů školního roku. Součástí plánu jsou podrobně zpracované přílohy. Těžištěm plánování veškeré činnosti školy jsou měsíční plány, v nichž jsou uvedeny konkrétní cíle s uvedením termínů a odpovědnosti za jejich splnění. Učitelky zpracovávají rozsah učiva v jednotlivých ročnících do tematických plánů, které ředitelka využívá při své hospitační činnosti.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu. Z cizích jazyků se v tomto školním roce vyučuje ve 4. ročníku anglický jazyk, v 5. ročníku německý jazyk. Od školního roku 2000/2001 se bude vyučovat v obou ročnících oběma cizím jazykům podle zájmu žáků. Nepovinné předměty nejsou zavedeny. Žáci mají možnost pracovat ve čtyřech zájmových útvarech.

Škola vykazuje tři žáky se specifickými vývojovými poruchami učení. Učitelky mají pro tyto žáky vypracovány individuální vzdělávací programy. Reedukační cvičení nejsou zavedena.

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti svým rozsahem, účelností a kvalitou odpovídá podmínkám školy. ČŠI je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Ředitelka byla jmenována do funkce v tomto školním roce. Kompetence, povinnosti a pracovní náplň pedagogů a správních zaměstnanců jsou písemně stanoveny. Pracovníci s nimi byli prokazatelně seznámeni.

Výukou v 1. ročníku pověřila odstupující ředitelka začínající učitelku bez pedagogických zkušeností. Tuto volbu nepovažuje ČŠI za příliš vhodnou.

Předepsaná dokumentace školy a třídních učitelů je vedena, nesrovnalosti nebyly zjištěny. Délky přestávek respektují psychohygienické a didaktické zásady, odpolední vyučování není zařazeno. Všichni žáci jsou prokazatelně seznámeni s vnitřním řádem školy, který je vhodně sestaven. Neobsahuje však práva žáků. Byl předložen dobře zpracovaný řád školní jídelny.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, která se schází čtyřikrát ročně. Z pořizovaných zápisů informativního charakteru je zřejmé, že pedagogická rada řeší především nepříliš četné výchovné problémy.

Ředitelka školy a učitelky jsou členkami metodického sdružení spádové školy v Hlubočkách. Výhodou tohoto spojení je vzájemná informovanost obou škol.

Vzhledem k počtu tříd zaměstnanců školy je základem vnitřní informovanosti osvědčený a funkční každodenní osobní kontakt všech pracovníků. K organizování činnosti školy slouží také operativně aktualizované měsíční plány umístěné ve sborovně. Přínosem pro klima školy je vzájemná znalost učitelek a žáků.

Rodiče jsou o prospěchu a chování svých dětí a o životě školy informováni prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, které obsahují přiměřené informace s dostačující vypovídací

úrovni. Výjimečně mají informace pro rodiče imperativní charakter. Jednou ročně je pořádána společná schůzka rodičů a učitelů organizovaná SRPŠ, čtyřikrát ročně třídní schůzky, kterým je vymezen čas tak, aby vyhovoval rodičům ranní i odpolední směny. Rodiče též mohou získat informace v konzultační dny, které jsou vyhrazeny jedenkrát týdně.

Škola se prezentuje nejrůznějšími akcemi pro veřejnost a účastí ve výtvarných soutěžích.

Organizování výchovně-vzdělávací činnosti má průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy využívá k operativnímu řízení častý osobní kontakt, měsíční plány, jednání pedagogické rady a provozní porady. Pozorované vzájemné vztahy jsou založeny na důvěře, ohleduplnosti a toleranci. Pedagogické a organizační schopnosti učitelek a vychovatelek se uplatňují především při přípravě veřejných vystoupení. Méně zkušeným učitelkám je poskytována zejména v metodice výuky hudební a výtvarné výchovy cenná pomoc. Nabídka a výběr učebnic a učebních pomůcek vychází z konzultací členek pedagogického sboru. Ředitelka svým klidným a vstřícným vystupováním spoluvytváří přátelskou pracovní atmosféru. Iniciativu a tvořivost pracovníků morálně i finančně ohodnocuje. Pro přiznání nenárokových složek platu byla zpracována kritéria, se kterými jsou pracovníci seznámeni. Kritéria jsou podle potřeby doplňována. Osobní příplatky jsou vypláceny diferencovaně.

Možnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků využívá především ředitelka školy, která absolvovala studium anglického jazyka v rámci Projektu G a v současné době pokračuje v konverzačním kurzu tohoto jazyka. Nabídky vzdělávacích programů Střediska informatiky a služeb školám Olomouc využila i vychovatelka školní družiny, která absolvovala zdravotnický kurz.

Vedení a motivování pracovníků je na nadprůměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je vzhledem k typu školy jednoduchý. Při denním kontaktu s ostatními pracovníky má ředitelka školy dobrý přehled o jejich činnosti. Kontrolu kvality výuky provádí především hospitacemi, které byly zaměřeny především na výuku českého jazyka a které byly realizovány zatím v omezené míře. Písemné záznamy z hospitační činnosti ředitelka analyzuje a zjištěné skutečnosti s učitelkami projednává. Hodnocení provedené ředitelkou školy se shoduje s hodnocením školních inspektorů. Záznamy o prováděné kontrole dokumentace třídních učitelů nebyly předloženy.

Výsledky učení jsou sledovány čtvrtletně při pedagogických poradách a při neformálních pohovorech s ostatními učitelkami v průběhu klasifikačního období. O nevhodné klasifikaci v 1. ročníku je ředitelka informována.

Vlastní evaluační prostředky ředitelka školy nemá. Zpětnou vazbu o úspěšnosti žáků po jejich odchodu do spádové školy získávají učitelky na společných poradách metodického sdružení.

V kontrolní činnosti ředitelky školy převažují pozitiva, celková úroveň je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

I přes krátké funkční období ředitelky a malé zkušenosti v řídicí práci je úroveň řízení školy velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny. Obě vychovatelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, vedoucí vychovatelka je určena. Povinná dokumentace je správně vedena. Činnost družiny se řídí celoročním plánem práce, režimem dne a sestaveným řádem ŠD. Počet přihlášených žáků nepřesahuje stanovený limit. Žáci mají možnost trávit čas ve školní družině již od 5:45 hodin.

Činnost družiny probíhá ve dvou prostorově vyhovujících samostatných místnostech. Herny jsou vybaveny novým i starším udržovaným nábytkem. Fond učebních pomůcek je dostačující a je pravidelně inovován.

Zvolené metody a formy práce při hospitacích odpovídaly daným podmínkám oddělení. Dětská představivost a fantazie byla rozvíjena prostřednictvím společné četby spojené s účinnou relaxací i využitím práce s papírem a barvou. Manipulační dovednosti žáků byly upevňovány častým zařazováním práce s konstrukčními stavebnicemi, účinná byla didaktická hra zaměřená na rozvoj paměti a postřehu. Vhodně byly zařazeny prvky lidové slovesnosti. Osobnost dětí byla plně respektována možností volby individuálních či skupinových činností.

Komunikace mezi vychovatelkami a žáky je založena na partnerství, vzájemném respektování a důvěře.

Činnost školní družiny má velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, ze dne 3. 12. 1998 s účinností od 1. 9. 1998 čj. 263-02-02
- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol středních škol a vyšších odborných škol
- Koncepce rozvoje školy, roční a měsíční plány práce, plán hospitační činnosti
- Tematické a časové plány učiva sledovaných předmětů
- Dokumentace školní družiny
- Namátkově vybrané žákovské knížky, deníčky, sešity

ZÁVĚR

- Výuka probíhá podle schváleného vzdělávacího programu, učební plán a učební osnovy sledovaných předmětů jsou plněny. Dílčí nedostatky byly zjištěny v oblasti plánování učiva.
- Personální a materiálně-technické podmínky školy jsou velmi dobré.
- Prostředí školy je účelně a esteticky upraveno.
- Ve výuce nejsou vždy důsledně respektovány psychohygienické zásady.
- Kvalita výuky sledovaných předmětů je velmi dobrá.
- V oblasti řízení jsou rezervy v organizování činnosti školy.
- Práce školní družiny je velmi dobrá.

Učební pomůcky jsou pořízovány v návaznosti na zvolený vzdělávací program. Finační prostředky jsou využívány účelně.

Na základě zjištěných skutečností jem škola hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Blahoslav Melhuba	Blahoslav Melhuba v.r.
Členka týmu	Mgr. Sylva Fitříková	Sylva Fitříková v.r.

V Olomouci dne 27. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. květen 2000

Razítko

Mgr. Marie Švandová

Marie Švandová v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Olomouc, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc	2000-05-19	Mazačová - osobně
Zřizovatel: Obec Hlubočky, Olomoucká 17, 783 61 Hlubočky	2000-05-19	132 271/00

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	----	Připomínky nepodány.